

De Minister van Justitie

Ter attentie van
ASM
UPM
NVM
KVVP
M&M

CONTACT Natasha De Vylder
TEL 02 542 80 27
FAX 02 542 80 01
E-MAIL Natasha.DeVylder@just.fgov.be
ADRES Waterloolaan 115, 1000 Brussel

DATUM **16 MARS 2016**

KOPIE

BIJLAGE 2

ONZE REF.

UW REF.

BETREFT

Geachte Voorzitters

Ik ontvang goed uw brief van vrijdag jl., 11 maart.

Laat mij achtereenvolgens ingaan op uw zes zorgpunten.

1. Om de personeelsbesparingen te realiseren die de federale regering beslist heeft, zouden we moeten komen tot een 90% invulling van de kaders, over heel het land, in elke entiteit.

Op dit eigenste ogenblik zitten we gemiddeld aan 92 % voor de zetel, voor het parket 88 %, en 87,76 % gemiddeld voor het zetelpersoneel, en 87,37% gemiddeld voor het parketpersoneel.

Indien men de lopende en terrovacatures meerekent en ze beschouwt als louter *extern* ingevuld, komt men aan een invulling van 95,50% voor de Zetel en 96,47% voor het Parket. Voor het gerechtspersoneel geeft een invulling na herpublicatie van de 307 niet-ingevulde vacatures en van de vacatures in het kader van het terrobudget, wanneer louter *extern* ingevuld, een percentage van 94 % voor het personeel van de zetel en 96 % voor het personeel van het parket.

Sedert ik in functie ben, werden 155 nieuwe magistraten aangesteld, 66 gerechtelijke stagiairs, 207 leden van het gerechtspersoneel niveau A en B, en 187 leden van het gerechtspersoneel niveau C en D.

Er werden daarnaast 154 tijdelijke contracten gesloten met uitzicht op verlenging, 442 tijdelijke contracten tot 31/12/2015 en 167 tijdelijke contracten tot 30/6/2016.

Er zijn 256 vacatures die nog lopen, waarvan 156 benoemingen die eerstdaags in het BS zullen gepubliceerd worden. 32 betreffen magistraten, 124 betreffen gerechtspersoneel.

Voor 64 vacatures van magistraat werd geen kandidaat bereid of geschikt gevonden. Hetzelfde geldt voor 307 vacatures van gerechtspersoneel. Er wordt systematisch gehervacateerd.

U vindt meer gedetailleerde gegevens als bijlage I.

U kan aan de hand van deze cijfers vaststellen dat ik een maximale inspanning doe om aan de grootste tekorten tegemoet te komen. Bovendien zal u het met mij eens zijn dat de eerste drie grote Potpourri-wetten, waarvan er reeds twee van kracht zijn, tot een aanzienlijke vermindering van de werklust zullen leiden.

2. De gegevens van de CEPEJ waarmee u vergelijkt, zijn allesbehalve zo negatief voor België als u het voorstelt. Ik ga niet in op het algemeen percentage van de justiekost in termen van het staatsbudget, omdat dit zowel voor teller als noemer op basis van gegevens is vastgesteld die van land tot land sterk kunnen verschillen. Zo werd voor ons land de sociale zekerheid helemaal in de noemer opgenomen als een staatsuitgave, wat uiteraard het percentage stevig drukt. Hoe dan ook kan ik zeggen dat het Belgisch percentage voor 2014 moet gecorrigeerd worden van 0,7 in 0,87%.

Indien men de rechterlijke orde afzonderlijk neemt binnen de Raad van Europa (CEPEJ-Europa 47), investeert België 81,6 euro in 2012 per inwoner. Het Europees gemiddelde is 53,20 euro. Vergelijkbare landen zoals Frankrijk en Ierland, besteden per inwoner respectievelijk 55,6 euro en 32,2 euro.

De gegevens van Eurostat (EU 28) geven voor 2013 vergelijkbare resultaten. Ook hier komt België (96 Euro) net boven het gemiddelde van de uitgaven rechterlijke orde (95 Euro), en blijven andere, nochtans niet sterk verschillende landen er ver onder datzelfde gemiddelde: Frankrijk en Ierland besteden respectievelijk 74 en 87 Euro per inwoner.

Het enkele feit dat de absolute cijfers tussen CEPEJ en Eurostat zo sterk uiteenlopen, bewijst dat weinig cijfermatige gegevens eenduidig zijn. De tendensen zijn vergelijkbaar.

Heel instructief is een CEPEJ-tabel die ik voeg als bijlage II. Daaruit blijkt dat België mooi in het midden zit wat de verhouding betreft tussen zijn welvaart (BNP) en zijn uitgaven per inwoner aan rechterlijke orde. De landen boven de diagonaal-lijn besteden minder aan rechterlijke orde dan hun welvaart zou laten verwachten, de landen onder de diagonaal-lijn meer. U zal vaststellen dat de kosten voor juridische bijstand begrepen zijn in de vergelijking.

3. Zoals u genoegzaam weet, ben ik een hevige voorstander van de beheersautonomie, en van een snelle invoering ervan. Ik voer hierover sedert meer dan een jaar constructieve gesprekken met de Colleges. Eerstdaags verwacht ik van hen nieuwe voorstellen, en het is mijn vaste intentie na de paasvakantie met de discussie binnen de Regering te starten.

Het spreekt vanzelf dat aan de beheersautonomie een budgettair luik verbonden is, waarover het te vroeg is om in detail te treden.

Het lijkt mij niet mogelijk het dotatiesysteem in te voeren voor het College van Hoven en Rechtbanken, en voor het College van het Openbaar Ministerie. Deze kwestie werd reeds beslist bij de voorbereiding van de Wet Turtelboom, en het gekozen pad voor een systeem van beheersovereenkomsten werd niet ongrondwettig bevonden door het Grondwettelijk Hof.

Het lijkt mij belangrijk dat het budget dat ter beschikking wordt gesteld van de verschillende entiteiten, voor de verstrekking van de openbare dienst van justitie, met volle respect voor de onafhankelijkheid van Zetel en Parket en voor een autonome beheersorganisatie, bepaald wordt in functie van parameters die in de wetgeving en in de beheersovereenkomst zullen zijn afgesproken.

4. Op het stuk van informatica, heb ik een omvattend plan voorgesteld, dat tweemaal het voorwerp heeft uitgemaakt van een debat in de parlementaire commissie justitie.

Inmiddels zijn we gestart met een aantal projecten in Potpourri I en III die een beduidende werklastvermindering moeten tot gevolg hebben: e-deposit, e-box, de onbetwiste schuldvorderingen en het elektronisch betekeningsplatform. Vergelijkbare initiatieven volgen op korte termijn voor het faillissementsrecht en de schuldbemiddeling.

Er is een Masterplan voor de gerechtsgebouwen in de maak (zie ook punt 6). Dit zal tot een efficiëntere aanwending van de middelen leiden en tot een betere werkomgeving voor magistraten en personeel. Een deel van de gerechtsgebouwen is immers verouderd en niet meer aangepast aan de normen voor een moderne justitie. Ook voor rechtzoekenden zal dit meer duidelijkheid bieden.

Dit plan zal volgende aspecten bevatten:

- Rationalisatieoefening van het gebouwenpark;
- Uitwerking beheer op infrastructureel en logistiek niveau per site;
- Lopende en toekomstige renovatieprojecten;
- Lopende en toekomstige nieuwbouwprojecten;
- Globaal veiligheidsbeleid;
- Aandacht voor andere punten zoals: onderhoud gebouwen, facilitair beheer gebouwen, opslag archieven en overtuigingsstukken, enzovoort.

De veiligheid van de infrastructuur vormt uiteraard een belangrijke prioriteit. Voor de gerechtsgebouwen wordt daarbij rekening gehouden met een risicoanalyse gebaseerd op de integratie van drie basiselementen, namelijk organisatie, bouwfysica en elektronische hulpmiddelen.

Het dossier van de juridische documentatie is een complex en omvangrijk dossier en kent een lange geschiedenis.

Na een lange procedure werd uiteindelijk een gunningsvoorstel ingediend eind 2014 ter goedkeuring van de ministerraad, dit voor een globale opdracht voor 4 jaar papier + elektronisch.

De ministerraad oordeelde echter dat het voorstel onvoldoende efficiëntie en rationaliseringselementen bevatte, en dat het enkel een gunning voor 1 jaar kon toestaan.

Dit werd ook zo uitgevoerd: Alle bestaande abonnementen werden opgezegd tegen 31.12.2015.

In afwachting van de uitwerking van een nieuwe systeem, was een overgangperiode nodig. Daarom gaf de ministerraad eind 2015 zijn goedkeuring om de huidige aanbieders een nieuwe offerte te vragen voor zes maanden, en dit voor het aanbieden van elektronische databanken. Beide dossiers werden samen aan de Inspectie van Financiën bezorgd op 4 februari 2016. Hiervoor werd een positief advies ontvangen, en dit werd dus gegund.

In werkelijkheid blijven de uitgevers ook 'gratis' de papieren versies versturen. De continuïteit werd dus gegarandeerd.

Een aanbod via een catalogus leek ons dan ook de beste manier om met deze nieuwe realiteit, zijnde een zelfstandig beheer en een inkrimping van het budget, om te gaan.

Dit werd beslist in overleg met de colleges, via een werkgroep juridische documentatie.

Volgend dit principe wordt er een overheidsopdracht gelanceerd met 19 loten, voor vier jaar. Dit werd voorgelegd, maar kreeg een negatief advies van IF.

De IF wil hier zuivere concurrentie laten spelen om uiteindelijk maar te gunnen aan één uitgever. Het aanbod is echter zo verschillend dat geen van de gekende spelers het totaalpakket kan aanbieden.

Daarom werd een beroepsprocedure bij de minister van begroting ingediend.

De bedoeling is dat elke magistraat enkel nog de abonnementen, boeken of tijdschriften bestelt die nodig zijn voor de uitoefening van zijn ambt.

5. Wat uw verzoek tot "indiening van het pensioenstelsel voor magistraten betreft", waren er verschillende overlegmomenten tussen mijn beleidscel, de beleidscel van de bevoegde Minister van pensioenen en de Adviesraad voor de Magistratuur, naast de vergadering met de bevoegde Minister waarop uw verenigingen vertegenwoordigd waren.

Gelet op de bezorgdheid van de magistraten over hun pensioen hebben de bevoegde Minister en ikzelf in onze gemeenschappelijke brief van 10 februari 2016 nogmaals benadrukt dat de hervormingen geen reële impact op het bedrag van het pensioen van de magistraten hebben en dat er steeds in overgangmaatregelen met het oog op behoud van de verworven rechten werden voorzien. Ik wens vandaag nogmaals te beklemtonen dat in het regeerakkoord uitdrukkelijk staat dat de invoering van een puntensysteem voor de pensioenberekening geen daling van het pensioenbedrag mag inhouden.

Aangezien het preferentieel tantième behouden blijft tot de sluiting van de debatten over de zwaarte van het werk en er in de inwerkingtreding van het puntensysteem pas voor het jaar 2030 is voorzien, is er naar mijn mening nog mogelijkheid tot verder overleg met de bevoegde Minister binnen de krijtlijnen die de regering heeft uitgestippeld. Daarom lijkt het mij aangewezen de resultaten van de besprekingen in het Nationaal Pensioencomité, dat de Adviesraad voor de Magistratuur heeft gehoord, af te wachten.

6. De nabijheidsfunctie van justitie moet in het juiste perspectief worden bekeken. België heeft 2,66 zittingsplaatsen per 100.000 inwoners en zit aldus ver boven het Europees gemiddelde.

In het justitieplan werd een driefasig plan uitgetekend met het oog op de daling van het aantal vredegerichten en aldus een betere werklastverdeling.

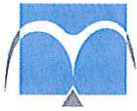
België kende in totaal 187 vredegerichten met 229 zetels.

Een eerste fase omvatte de centralisering naar één zetel voor de kantons met twee of meer zetels. Deze fase werd gefinaliseerd eind 2015 en is nu volop in uitvoering, waardoor er een dertigtal gebouwen sluiten.

Nu volgt de tweede en derde fase. Het gaat enerzijds over de stedelijke kantons en anderzijds over de hertekening van de kaart van de gerechtelijke kantons om zo te komen tot een betere werklastverdeling zonder de nabijheid van justitie voor de burger in het gedrang te brengen. Dit onderzoek is lopende, mede op basis van een rondvraag, de werklast en in overleg met de vredegerichten en alle andere betrokken actoren, en zal in 2016 worden afgerond. De daling van het aantal kantons zal niet meer bedragen dan ongeveer 10%.

De nieuwe wetgeving juridische bijstand werd in breed overleg met de Ordes van de Balies voorbereid, en zal eerstdaags in tweede lezing door de Regering worden goedgekeurd, na de verwerking van de opmerkingen van de Raad van State. Het voorstel over het Fonds dat aanvullend zal voorzien in financiering van de tweedelijnsbijstand, zal worden neergelegd door de meerderheid in het parlement, na voorafgaande concertatie binnen de Regering. Het is de bedoeling daarbij tot een juistere verloning van de verschillende prestaties te bekomen.

Ik hoop u aldus te hebben aangetoond dat justitie hervormen en verbeteren vooral een dagelijks werkwoord is. Eerstdaags vertrekt het vierde Potpourri-ontwerp naar de Raad van State. En ook de nieuwe wetboeken staan in de steigers. De beheersautonomie moet een feit zijn tegen 2018. We doen er alles aan om dat mogelijk te maken.

Indien de cijfers en de acties die ik ondernomen heb sedert mijn aantreden u niet overtuigen van de daadwerkelijke vooruitgang die we boeken, dag na dag, kan ik enkel begrip opbrengen voor uw ongeduld. Ook dan blijft overleg de beste hefboom voor samenwerking.

Uw dienstwillige,

Koen Geens